

STEPHANUS EDITION

Uhldingen/Seewis

Im Auftrage der Hilfsaktion Märtyrerkirche

“ICH WILL ÜBRIGLASSEN“

ISBN 3-921213-36-3

Alle Rechte vorbehalten.

Alle rechten voorbehouden.

Nederlandse bewerking:

Stichting "De Ondergrondse Kerk"

Postbus 569 3700 AN Zeist

Druk:

"Christelijke Bond voor de Onder-
grondse Kerk" (C.B.O.K.)

Delvauxstr., 23 B-2620 Hemiksem

**IK ZAL
DOEN OVER-
BLIJVEN**

**China's Christenen
nà Mao Tse-tung
= een Fotoverslag =**

Ik Zal Doen Over-Blijven

German Edition

Copyright 2015 Voice Media

info@VM1.global

Web home: www.VM1.global

All rights reserved. No part of the publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic, or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law. For permission requests, email the publisher, addressed “Attention: Permission Coordinator,” at the address above.

This publication **may not be sold, and is for free distribution** only.

Foto achterpagina: Vrijheid - Chinese stijl !

Een protest tegen het communistische systeem wordt door de chinese politie verwijderd, nadat de schrijver ervan reeds was gearresteerd.

Lang hebben wij gearzeld om dit boekje uit te geven. Het jonge werk van onze zending in China moest in alle stilte en met grote behoedzaamheid gebeuren. Vanaf het begin waren we ons ervan bewust dat het niet gemakkelijk was, in de Volksrepubliek China zendingswerk te beginnen, of tenminste bij de aarzelende opbouw van regionale gemeenten te helpen. Daarbij zouden dan zeker reacties uit de westerse wereld deze arbeid niet mogen benadelen.

Met verbazing en aanvankelijk stilzwijgen zagen we toen, dat hier en daar Christenen en Christelijke groepen met bewonderingswaardige moed de plotseling verlichte omstandigheden sneller voor Christelijke activiteiten benutten, dan ons raadzaam scheen. Ze vroegen ons zelfs de nieuwste foto's en berichten te publiceren.

Hoewel niemand weet hoe het verder gaat, hebben we aan deze wens gehoor gegeven. God heeft de deur op een kier gezet. Dat is voor miljoenen Christenen in de wereld een gebedsverhoring, en ook dat moeten de Christenen in het westen weten. God schrijft de geschiedenis in dit grote land. Hem zullen wij, samen met China's Christenen dankzeggen. Wat voor plannen de regering van China dan ook heeft of wat voor politieke of tactische redenen er ook achter de "vrijheid" mogen staan: God heeft Zijn hand in de loop der gebeurtenissen. Het communisme en het Christelijke geloof kunnen nooit samengaan. De communistische ideologie staat altijd vijandig tegenover de boodschap van Jezus.

Nu reeds horen we weer van arrestaties en ondervragingen van de leidende Broeders van de nieuw-ontstane gemeenten; desondanks kan men van een zekere verandering betreffende ons thema: "de Christelijke Gemeente in de Volksrepubliek China" spreken. Een aziatisch spreekwoord zegt: "Het verschil is zo groot als de hand er van binnen anders uitziet als van buiten"; of, zoals een van onze eerste contactmannen het uitdrukte: "Het is als een lichtstraal in een donkere kerker".

De verantwoordelijke en leidende gelovigen in de Volksrepubliek lieten zich tot nu toe niet onder de indruk brengen door alle overleggingen, al het voor en tegen en alle vermeende gevaren. Ze begonnen eenvoudig met de opbouw en vroegen ons om hulp. Ja niet alleen dat, ze riepen ons met ernst op: westerse christenen en gemeenten te informeren en te vertellen hoezeer ze op ondersteuning hopen. Dat hebben we dan ook gedaan. Zo kon er een vruchtbaar samenwerking met de gelovigen in de Volksrepubliek China beginnen. Tot de uitgave van dit foto-verslag hebben wij echter pas besloten toen we hoorden, dat de nieuwste leus in China luidt: "Buitenlanders zullen zich er buiten houden; alles slechts via officiële kanalen; geen ongecontroleerde activiteiten". Daar waren ze de nieuwe, oude argumenten. Toen wisten we dat het erop aankwam te handelen. Alleen wanneer het westen een gedetailleerd beeld van de christelijke gemeente in de Volksrepubliek China heeft; contact met haar houdt; haar versterkt en op de hoogte blijft, kan op den duur een nieuwe atheïstische golf van vervolging ingedamd worden.

Wij verheugen ons over alle nog zo kleine lichtpunten voor de tot nu toe ernstig in 't nauw gedreven en vervolgte christelijke kudde daar; en kunnen slechts hopen, dat God ook verder nog toelaat, dat de tot nu toe geheel onzichtbare gemeente van Jezus zich als een bloem in het woestijnzand kan ontknopen tot een getuigenis voor het 950 miljoen mensen tellende volk van China.

Toen de HEERE de gevangenen Sions wederbracht, waren wij gelijk degenen die dromen.

2 Toen werd onze mond vervuld met lachen, en onze tong met gejuich; toen zeide men onder de heidenen: De HEERE heeft grote dingen aan dezen gedaan.

3 De HEERE heeft grote dingen bij ons gedaan; *dies* zijn wij verblijd.

4 O HEERE! wend onze gevangenis, gelijk waterstromen in het zuiden.

5 Wie met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien.

6 Wie het zaad draagt dat men zaaien zal, gaat al gaande en wenende; *maar* voorzeker zal hij met gejuich wederkomen, dragende zijn schoven.

PSALM 126

Beste vrienden, voor dit boekje hebben we een tekst gekozen die ons laat zien hoe de gemeente van Jezus vandaag leeft. In deze tekst gaat het in de eerste plaats om het oudtestamentische volk van God, dat aan de Babylonische ballingschap terugdenkt en dat zegt: "De Heere heeft grote dingen bij ons gedaan". In de Franse vertaling luidt het vervolg van de tekst "Wij zijn in de vreugde". Wanneer we dit lied in het Oude-Testament zien, zouden we kunnen denken, dat het een vrijheidslied is. Je zou het kunnen vergelijken met het slavenkoor uit Nabucco of met een van de vele "evergreens", die in de tijd van de slavernij gezongen werden. Maar zo'n lied is het niet. Het is een loflied van het volk van God. Het is een loflied van mensen, die God in hun leven ervaren hebben. Ze kijken terug en danken. "De Heere heeft grote dingen bij ons gedaan". Kunt u dat in uw leven ook zo nazeggen? Heeft u gisteren ervaringen met God gehad waarvoor u Hem, daarop terugziende, vandaag kunt danken? Uit deze dank, uit deze levenshouding, komt de tweede gedachte voort: Ze slaan hun blik naar boven, naar de levende God; en bidden: "O, Heere, wend onze gevangenis, gelijk waterstromen in het Zuiden". Mensen, die voorheen ervaren hebben, hoe God hen geleid heeft door de diepten van hun leven en die in dank daarvoor leven, hebben de

moed om te bidden: "Heere, verander de toestand van hen die nog in gevangenschap zijn. Breng verandering in de toestand van die broeders en zusters in het geloof, die noch steeds gevangengehouden worden". Ze slaan hun blik naar boven en bidden. Heeft u vandaag uw handen al gevouwen en God gebeden: "Heere, breng de gevangenen weder die om Uw Naam vervolgd en gevangengehouden worden?" "Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien." Deze groep mensen, zingt niet in de gevangenis tuin onder een heldere sterrenhemel hun vrijheidslied, zoals het slavenkoor van Nabucco. Deze mensen, die de levende God in hun leven ervaren hebben, danken, bidden, zien vooruit en hopen. Ze zien met grote zekerheid vooruit en hopen: "Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien. Die het zaad draagt, dat men zaaien zal, gaat al gaande en wenende; maar voorzeker zal hij met gejuich wederkomen, dragende zijn schoven." In deze wereld wordt door Gods volk gehuild; maar er wordt in deze wereld ook door Gods volk met groot toevorsticht gehoopt op morgen. Ze leven vandaag uit de zekerheid van gisteren, en ze bouwen hun leven op het feit dat Gods oogstwagen over de aarde rijdt. De schoven worden gebonden. Er zijn twee mogelijkheden voor Gods volk en voor de mensen op aarde: we kunnen op de wagen zitten en de oogst mee binnen brengen; of we kunnen onder de wielen van deze wagen terecht komen. Behoort u tot de dankenden, biddenden, hopenden, tot hun die met grote zekerheid de toekomst in zien en zeggen "De overwinning is des Heeren?" Of hoort u bij de velen op deze aarde, die onder de wie-

len van de wagen komen; voor wie het niets uitmaakt, wat er met de gevangenen om Christus' wil gebeurt; die zich liever met wat aangenamer onderwerpen en toestanden bezighouden in plaats van zich druk te maken, om wat er morgen over ons en de hele vrije wereld zou kunnen komen? We weten hoe snel dat gaat. Afghanistan was gisteren nog vrij en vandaag niet meer. En waar de macht der duisternis in een land heerschappij krijgt, gaat de gemeente van Jezus de weg van het lijden, een weg van tranen.

Foto 4

- Foto 1: "Mao is vooruitgang." Dat staat op de toren van deze kerk, die tijdens de Culturele Revolutie in een pakhuis veranderd werd.
- Foto 2: Op de foto ziet u een oud kerkgebouw dat tot op de dag van vandaag als fabriek gebruikt wordt.
- Foto 3: Een oude vervallen kathedraal als werkplaats.
- Foto 4: Het slechts op een kier geopende kerkraam symboliseert de huidige toestand in de Volksrepubliek China. Stil en gestadig stroomt door deze spleet alle hulp die maar mogelijk is.
- Foto 5: Vroeger was de galerij bovenaan deze trap de plaats voor het christelijke koor. Vandaag doet ze dienst als opslagplaats voor verpakkingsmateriaal.
- Foto 6: Voor de ingang van de konsistorie staat een drukpers.
- Foto 7: In deze kerk is een staatsdrukkerij gevestigd. Het ligt er vol met drukkerijmateriaal. Arbeids- en partijleuzen hangen overal op.

Foto 7

Foto 8

Foto 8: Dit propagandabladd voor het Chinese leger, wordt daar gedrukt.

Foto 9: Deze jongens staan ook naast een voormalig kerkgebouw. Zij zijn de toekomstige soldaten en de toekomstige zondagsschoolleerlingen. Langzaam, beter gezegd, heimelijk, worden oude gemeenten weer actief.

Foto 10: Drie oude gebouwen die vroeger voor de erediensten gebruikt werden en daarna onder Mao in beslag werden genomen.
Foto 11 toont wel het duidelijkst de verachting van het christendom. Het is een tot openbaar toilet omgevormde kapel.

Foto 13: Eén van de eerste vergaderruimten die in 1980 teruggegeven werd. In 1949 gebouwd, werd het gebouw onder Mao in beslaggenomen en als pakhuis voor bouw materiaal gebruikt. Na de teruggave in februari 1980 werd het met vereende krachten van puin en cement gezuiverd. Terwijl buiten het vuil nog lag, hield de gemeente de inwijdings-eredienst. Er kwamen meer dan 1.000 mensen.

Foto 14: De eerste kerk die in 1980 weer als zodanig in gebruik genomen werd. Men houdt hier weer erediensten.

Foto 21

Foto 15: De gemeenteleden hebben de banken zelf gemaakt. Al het werk wordt trouwens door de christenen van deze gemeente zelf gedaan.

Foto 16: De jongeren hebben zelf boomstammetjes gehakt voor de kerkbanken.

Foto 17: Drie zondagsschoolleidsters staan hier voor de pasgetimmerde banken in de kerk.

Foto 18: Kerkdienst en zondagschool in de nieuwe kerk. De kinderen leren bijbelse verhalen en zingen. De vreugde is groot.

Foto 21: Terwijl de eerste hulpzendingen door de Ondergrondse Kerk in 1977 nog niet zo omvangrijk waren, werden die in 1979-1980 aanmerkelijk groter. Zakken vol kleding, gebruiksartikelen, bijbels, gezangboeken en papier voor de "gemeentedrukkerij" werden verstuurd. Het laatst kwamen er ook nog kleine drukmachines bij, die het de christenen mogelijk maken zelf Bijbelgedeelten e.d. te vervaardigen.

Foto 23: De eerste mensen, resp. gezinnen die bijbels ontvingen. Ze zijn "Vrolijk over Gods Woord als één die een grote buit vindt." Vroeger werd het land overspoeld met woorden van de

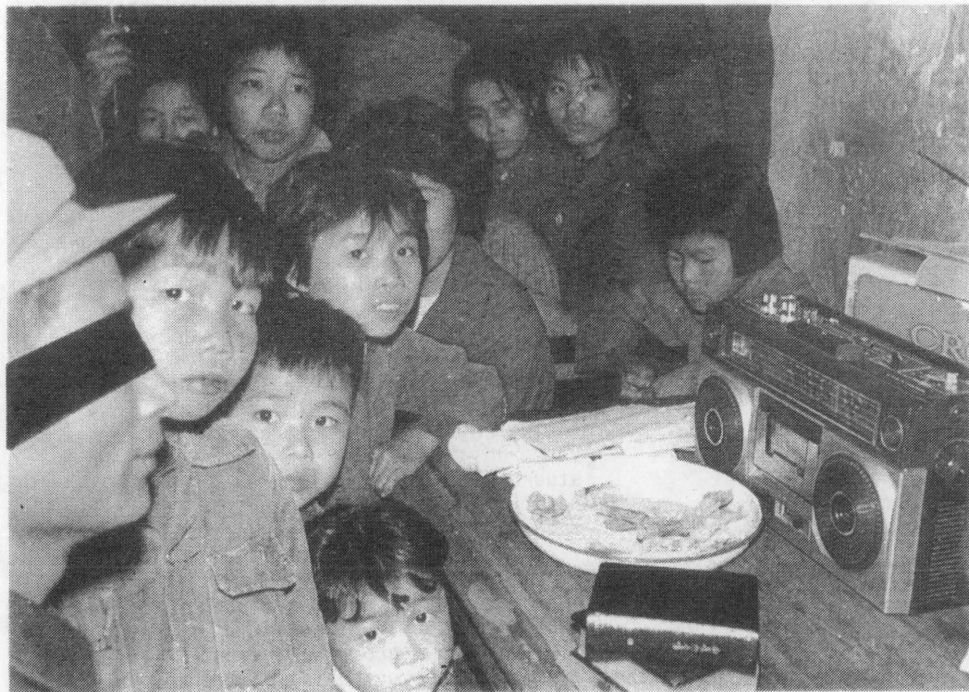

Foto 34

grote Voorzitter Mao. Nu is er grote honger naar het "levende Woord."

De foto op de volgende bladzijde is (met Nederlandse tekst) als poster verkrijgbaar. (40 x 60 cm)

Foto 28: Schrijven en afdrukken - een moeizame manier om drukwerk te vervaardigen. Maar nog altijd komt er zo een indrukwekkende hoeveelheid klaar.

Foto 29: Een indrukwekkende hoeveelheid zangbundels. Een bladzijde uit de met eenvoudige middelen gemaakte bundel, het lied is: "Gezegend zij de band..."

Foto 31: De fiets is het belangrijkste vervoermiddel en wordt ook voor "zwaar transport" gebruikt. Diakenen en dominees bezoeken huisk gemeenten, die op honderden kilometers afstand van elkaar wonen. Op de bagagedrager nemen zij Bijbelgedeelten en zangbundels mee. Op de foto ziet u de eerste fiets die aan een "rijdende predikant" werd gegeven. Inmiddels is er al een heel "Ondergrondse-kerk-fietsen-park".

Foto 32: De verkondiging van het evangelie, preken en kinderuurtjes kunnen in het enorme land China nog het beste via de radio of de cassette-recorder de hoorders bereiken. Dan spelen afstanden bijna geen rol meer. Bijzonder ge-

"Ik ben vrolijk over
Uw toezegging,
als één,
die een grote
buit vindt."

Psalm 119:162

ICH FREUE MICH
ÜBER DEIN WORT,
WIE EINER,
DER GROSSE
BEUTE MACHT.
(Psalm 119,162)

schikt zijn cassettes, die beluisterd en doorgegeven kunnen worden. Momenteel zijn die nuttiger dan boeken, mede omdat het drukken van boeken moeilijk is. Daarom heeft de verspreiding van bespeelde cassettes nu de voorrang; en moeten de Gemeenten worden voorzien van recorders. Op de foto's ziet u een samenkomst van een Gemeente; een kinderclub en een huisgemeente, terwijl ze naar cassettebandjes luisteren.

Foto 35:
36/37/38

De eigenlijke kern van de christelijke kerk vormen de zogenoemde huisgemeenten. Daarvan zijn er in de Volksrepubliek China zeer veel - men spreekt van 50.000 à 100.000. Alleen op die manier kan het geloof de bloedige vervolgingstijd overleven. Ook kinderen en jongelui hoorden bij deze Gemeenten. Dat er nu ook aparte kindersamenkomsten gehouden kunnen worden, wordt als een grote genade en een opgave beschouwd.

Foto 39:
40

Ook in de Volksrepubliek China hoort spelen en zingen in de kerk erbij. Na tientallen jaren tot zwijgen gedoemd te zijn, brengen nu kleinen en groten hun God de dank voor de pas geschonken vrijheid.

Foto 41

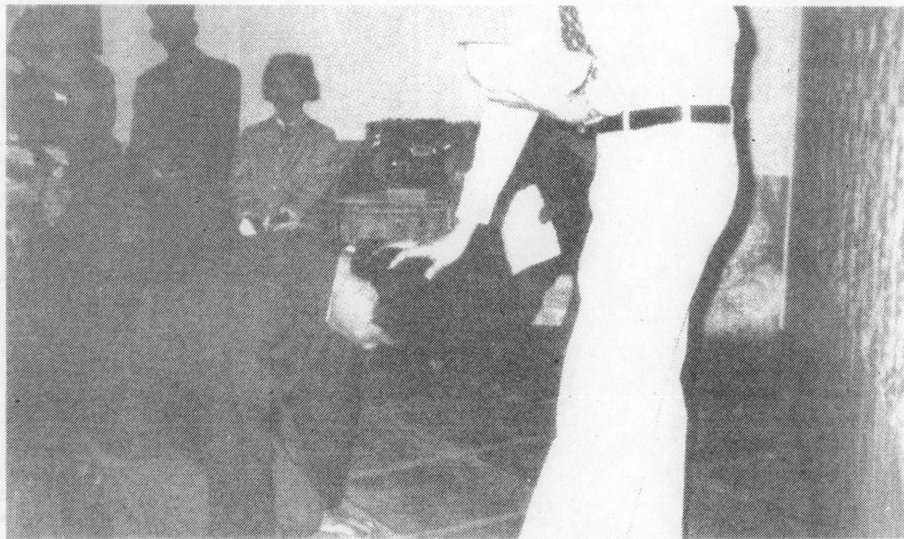

Foto 41: Dood en doop in Rood-China. De foto toont Thong Su Lien Maria, die onder Mao met vele leeftijdsgenoten haar moedig getuigenis voor Jezus met haar jonge leven betaalde. Op de rechter foto wordt een jonge man gedoopt. Zal hij ook eens zijn belijdenis met de dood moeten bekopen? Ondanks deze vraag komen steeds meer Christenen in de Volksrepubliek China naar de erediensten.

Foto 42: Tijdens het regiem van Mao was het verplicht om in huis zijn foto en aan de buitenmuur zijn spreuken op te hangen. Nu durven de Christenen weer bijbelteksten op hun huis te plakken. Ze hebben zelfbesloten tot dit openlijke getuigenis, hoewel dat ook nu nog lang niet zonder gevaar is. Ze vervullen daarmee een belangrijke zendingsofdracht.

Foto 44: Reeds in de Sovjet-Unie zorgden de gelovige grootmoeders ervoor dat er na de revolutie toch nog bijbelse verhalen en daardoor het evangelie doorverteld werden. Ook in de Volksrepubliek China zijn het deze gelovige grootmoeders die er mede verantwoordelijk voor zijn dat ook na de bloedige culturele revolutie, waarin niemand meer openlijk durfde te zeggen dat hij Christen was, het nageslacht van het Woord Gods hoorde.

Foto 44

Uit het leven van alledag in China.

Foto 45: Jonge Chinese meisjes werken in een hoedenfabriek.

Foto 46: In het huis van een chinees gezin.

Foto 47: Op de markt.... Wie geld heeft kan iets kopen.

Foto 48: Het stadsverkeer speelt zich te voet of per fiets af.

Foto 49: Zelfs mensendrek wordt in boten gedaan en gedroogd. Deskundigen keuren met vinger en tong de kwaliteit van de toekomstige mest.

Foto 50: Hier wordt stro verkocht als brandstof.

Foto 51

Foto 51: Achter de ploeg aan zoeken kinderen insecten en wormen om zich mee te voeden.

Wij brengen u nieuws over een land dat in alle opzichten uniek is in de wereldgeschiedenis. Nieuws over het zgn. "Rijk van het midden", waar in de ongeveer 30 jaar van Mao Tse-Tung's heerschappij 64 miljoen mensen zijn gedood. Op Mao's weg naar de zon van China, zoals men dat in het westen noemde, liggen 64 miljoen lijken, waaronder vele, vele christenen. Vanuit dit land berichten wij u over mensen die terugzien en danken: "Heere, U hebt grote dingen bij ons gedaan; wij zijn in de vreugde." Over mensen die wij ontmoetten, die ons vertelden hoeveel grote dingen God gedaan heeft. Over mensen die nu in dit land de moed hebben vanuit deze ervaring tot God te bidden: "Heere, ga door met onze omstandigheden te veranderen." Die vooruitzien; vol diep vertrouwen zijn; en ons, Gemeente van Jezus in het westen, mee willen nemen deze zekere, hoopvolle toekomst in. De God, die zulke grote dingen aan ons gedaan heeft, zal de toekomst voor Zijn volk bepalen. Hij verandert de politieke toestand. "Ik geef volken in plaats van uw ziel en verandert politieke toestanden omwille van Mijn volk." Zo denken zij over hun Heere. Wij kunnen in de wereldgeschiedenis geen vergelijking vinden voor dit land en de gebeurtenissen onder Mao Tse-Tung met alle terreur

en gruwelen van onze eeuw, of we moeten teruggaan tot het Assyrische Rijk.

Wanneer u het boek "Das Massaker" ("De Slachtpartij") neemt en de geschiedenis van het Cambodjaanse volk leest, wat dit kleine volk in 3 à 4 jaren tijds meemaakte, dan kunt u dat gerust ook op de 30-jaren Mao Tse-Tung in China toepassen.

Hij stelde in 1966 de doodstraf in voor het bezit van één blad uit de Heilige Schrift. Duizenden Christenen werden vermoord, wanneer bij hen een Bijbel, een zangbundel of een paar blaadjes van de Heilige Schrift gevonden werd. Tot 1975 waren in China 800 miljoen Mao - portretten verkocht. Die moesten in alle huizen hangen. Hij was het middelpunt, het centrum van ieder gezin. Christenen zeiden: "Dat kan niet, het middelpunt van ons leven is Jezus Christus." Ze verschoven de foto, de-centraliseerden Mao, werden verraden, doodgeschoten of hoedan ook vermoord. Het was een tijd van gewone, van tranen, van gevangenschap voor het volk van God. God liet dat toe. Wij kunnen niet zeggen waarom. Wie echter zijn Bijbel kent weet dat God ook de Babylonische ballingschap toeliet, tot Hij op een bepaald ogenblik zei: "Het einde van de ballingschap

van Mijn volk is gekomen." Dit ogenblik brak ook aan toen Mao dood was. Nu, na de dood van Mao, moet het ons toch zeker duidelijk zijn dat de levende God de HEERE is; dat de draden vande wereldgeschiedenis nergens anders dan bij Hem samenkomen en dat Hij Zich de draden van de wereldgeschiedenis ook niet uit handen laat nemen. De heren van deze aarde gaan, de levende God blijft. Hij was ook niet weg, toen Zijn kinderen in nood waren. Hij blijft en zal eens ook het laatste woord spreken. "De Heere heeft grote dingen bij ons gedaan; wij blijven inde vreugde." Dat zijn niet alleen uitspraken vaneen psalmdichter uit het Oude Testament, maar ook van die mensen waarover het in dit boekje gaat. God veranderde de toestand in China op 30 oktober 1978. Toen verscheen in de officiële dagbladen het bericht dat de "Mao-bijbel" uit alle boekhandels in China verdween. God stortte de afgod Mao neer. Hij is niet meer. Mao is dood — Jezus leeft! Een woord uit het Nieuwe Testament komt in onze gedachten: "... zij zijn gestorven die de ziel van het Kindeke zochten", Mattheüs 2: 20. Dat is nu allebei waar. De ziel van het kind, als beeld van de Gemeente van Jezus, wordt ook nu nog gezocht en er vloeit ontzaglijk veel bloed op onze aarde; ondanks alle humaniteit, ondanks wereldorganisaties, ondanks verbodering en ondanks de vrede. Nogmaals, er vloeit veel bloed. We bespeuren de macht van de hel (Openbaring 12 en 13) om ons heen. Daartussen leven Gods kinderen. Ze kijken om en danken. Ze kijken naarboven en bidden. Ze kijken vooruit en weten het zeker: Dit is het laatste nog niet,.. dit is het voorlaatste. Het laatsté komt: Zijn grote

dag. Toen Mao aan de macht kwam, vernietigde hij alle kerken, meer dan 57.000. Er was een mooie kerk; vandaag is het een grote drukkerij, waarin oorlogsboeken gedrukt worden. De banken zijn weggenomen. De plaats van het doopvont ende kansel is nu opslagruimte. Langs de muren staan paktafels. Aan de andere kant staan de drukpersen. Kerken werden in fabrieken, varkensstallen en openbare toiletten veranderd. God veranderde dat opnieuw, op Zijn tijd. Daarom kijken ze terug en danken: "Heere, U hebt grote dingen bij ons gedaan." Dertig jaren zijn voorbijgegaan. Eén voor één worden de kerken teruggegeven. Eerst kostte dat veel geld, maar sinds kort geeft de regering de kerken gratis terug, zodat we ze alleen nog maar behoeven te herstellen. Men mag weer reizen. Men mag naar de radio luisteren — zelfs naar uitzendingen uit het westen; een grote kans voor het evangelie. Daarom brengen we er ook radio's. Kleine, krachtige toestellen met een uitgebreide kortegolf schaal. Ze mogen ook Gods Woord weer opschrijven. Een 60-jarige man beplakte de wanden van zijn huis met pakpapier en schreef daarop de ene tekst na de andere. Tien jaar geleden zou hij daarvoor doodgeschoten worden. "Ieder die mijn huis binnenkomt moet weten in wie ik geloof." We drukten na 30 jaar weer christelijke lectuur. Mao liet in de eerste jaren van zijn regering alle christelijke lectuur verbranden: Bijbels, zangbundels, alles wat met het Christendom te maken had. Nu drukten we in maart 1979 in het land zelf de eerste zangbundel in het Chinees. Weliswaar zeer eenvoudig, maar hij kan gebruikt worden. De eerste oplage bedroeg 80 stuks, met de hand gedrukt, voor de 5.000 Christenen, die we sinds 1976 in

één provincie ondersteunen. De tweede oplage was toen 1050 stuks, zodat ieder gezin zo'n bundel kreeg. Het eerste exemplaar stuurden ze ons toe. Wij hielpen hen met materiaal, inkt en andere benodigde dingen voor dit werk. Het is anders geworden. Gods volk ziet om en dankt. De tijd van knechting is voorbij. Ze mogen weer vrij ademen. Onze zending kreeg een Nieuw Testament. Dit met de hand geschreven Nieuwe Testament heeft 30 jaar lang in geolied papier 2 meter onder de grond begraven gelegen. Het werd alleen voor de godsdienstoefeningen opgegraven. 4.000 mensen lazen in dit Testament. Dit Boek is van onvoorstelbare waarde. Een afgevaardigde van deze ongeveer 4.000 Christenen uit één provincie, kwam naar ons toe en bracht dit boek mee voor ons. Wij gaven hen er pas-gedrukte Nieuwe-Testamenten in het Chinees voor terug. Zij gaven ons uit dank dat waardevolle Boek met het dringende verzoek: "Dank samen met ons de levende God. Hij heeft ons geholpen. Hij heeft ons langs de rand van de hel gevoerd, maar Hij was er altijd Zelf bij. Daarom hebben we de moed om op te zien en te bidden: "Heere, wend onze gevangenis, gelijk waterstromen in het zuiden...."

Een Reiservaring

Het land is 231 maal zo groot als Nederland en 313 maal zo groot als België. Wanneer je reist moet je je daar telkens weer opstellen. Je gaat niet in een betrekkelijk korte tijd over een autoweg naar een bepaalde plaats. Nee, het zijn langdurige, verre reizen met het vliegtuig of per fiets. We hadden op grond van de contacten die we sedert 1976 onderhielden, voorbereidingen gemaakt. We wilden mensen ontmoeten, met wie we via koeriers al banden hadden. We hadden al een zangbundel van hen ontvangen. Toen we echter aankwamen waren we niet bereid een ontmoeting met ons te hebben. Dertig jaar onder druk van spionnen, 30 jaar Mao Tse-Tung had hen uiterst voorzichtig gemaakt. De 2e dag waren we een beetje terneergeslagen en we zeiden tegen elkaar: "We moeten toch iets ondernemen, al krijgen we maar één contact in deze stad met 500.000 inwoners. Er moet toch één Christen zijn!" We huurden een fiets, het enige vervoermiddel dat te huur was. De hele dag reden we door de stad en vonden geen enkele kerk. Moe en teleurgesteld gaven we 's avonds rond 17.30 uur onze fietsen terug. Toen gingen we nog op zoek naar een postkantoor om daar een paar postzegels te kopen. We konden het niet vinden. We gingen een klein winkeltje binnen. Achter de toonbank stond een jongeman. "Kunt u me zeggen waar het postkantoor is?" — "Ja", zei hij, "dat kan ik wel, maar ik ga veel liever even met u mee." We waren daar erg blij mee. Hij liet z'n klanten staan en we gingen gezamenlijk naar het postkantoor. Nadat

we onze postzegels gekocht hadden vroeg hij ons: "Mag ik u naar uw hotel brengen?" Waarom zouden we hem dat weigeren? We praatten over van alles, vooral over de politiek. We vergaten onze opdracht. We waren daar toch niet heengekomen om politieke informatie te verzamelen! We wilden mensen vinden die uit de diepte van de vervolging van Christus' Gemeente komen en overwonnen hebben. Bij het afscheid nemen vroegen we de 29-jarige man: "Heeft u de Naam Jezus Christus wel eens gehoord?" Zijn ogen gingen wijd open. Zijn hele gezicht straalde en de tranen kwamen hem in de ogen. Hij antwoordde: "Op die vraag wacht ik al 3 jaar, zolang als er al toeristen in onze stad komen." Nu wisten we waarom hij toen ook nog wilde naar ons hotel. In hem brandde het verlangen om iemand te ontmoeten die ook een discipel van Jezus is. En hij bedacht dat misschien deze twee buitenlanders Christenen waren. Wij hadden bijna vergeten dat te laten blijken, maar God leidde ons en bracht ons op het spoor. Toen vertelde hij: "Ik moest op één middag 125 mensen doodschieten en de volgende dag weer. Op die dag zag ik onder degenen die ik moest neerschieten, mijn vriend. Ik vergat mijn opdracht, omdat ik niet meer kon schieten; en liep naar het huis van mijn grootmoeder. Daar hilde ik eerst om alles wat ik gedaan had. Ik wist dat zij een Christin was. Toen bracht ze me een paar blaadjes papier en zei: "Jongen, neem die en lees ze. Lees iedere dag wat daar staat en dan zal je leven weer in orde komen." "Wat heb je het laatste gelezen?", vroegen we hem. "Hoe Jezus de storm stilde." Toen wisten we dat we een Christen gevonden hadden. God had ons in een stad van 500.000

mensen met één van de veertien Christenen samengebracht en zelfs nog met één van de leiders van de "ondergrondse" Gemeenten in China! Toen hebben we met elkaar gesproken. Hij luisterde en vroeg. Hij zei telkens weer: "Wat ons ontbrak in de laatste tientallen jaren, waren leraars, die ons Gods Woord uitlegden." Tot aan de vroege morgen zaten we aan de oever van de rivier die door de stad stroomt en baden tenslotte met elkaar. We baden onder China's hemel om Gods zegen.

De volgende dag zaten we in een klein restaurant, toen er twee meisjes op ons toekwamen die een poosje naar ons luisterden. Ze vroegen ons of ze een poosje met ons mochten praten. We spraken weer over allerlei dingen. Dit keer waren we echter op onze hoede en we hielden ons vóór dat we ditmaal niet weer zolang mochten wachten. "Heeft u wel eens van de naam Jezus Christus gehoord?" Dezelfde reactie als bij de jonge rode gardist. – Haar gezicht begon te stralen en ze zei: "Ja, ik behoor bij Zijn Gemeente." En toen vertelde ook zij van haar grootmoeder. Tijdens deze reis is ons iets bijzonders duidelijk geworden. De walsen van de Russische revolutie werden tot stilstand gebracht door de biddende grootmoeders van Rusland. Wist u dat? God volvoert een deel van Zijn werk op aarde door grootmoeders. Niet de moedige evangelisten of geweldige predikers zet God daarvoor in, maar de grootmoeders met hun gevouwen handen, die zich niet storen aan het verbod en de doodstraf op het bezit van een Bijbel. In 1966 werd er in China gezegd: "Er zijn geen Christenen meer!" Een decreet van de regering. De grootmoeders hebben zich daarvan niets

aangetrokken. Zij hebben Gods Woord aan hun kleinkinderen doorgegeven. En dit jonge meisje hoort ook bij de vrucht van deze getuigende, biddende grootmoeders van China. We vroegen haar: "Had u Gods Woord ook?" - "Ja", zei ze, "kleine stukjes, snippers." We gaven haar een Chinees Nieuw Testament.

We vertelden u reeds van een waardevol handgeschreven testament dat de gruwelijke heerschappij van Mao Tse-Tung overleefde. Het werd ons gebracht door een vrouw die, samen met een bankmanager, als afgevaardigde naar ons toekwam. Zij brachten ons het nieuws dat zij een groep van 4.000 Christenen vertegenwoordigden.

In 1949 waren er volgens de officiële statistiek 835.000 Christenen in China. Van de tijd daarvoor hebben we geen statistieken meer omdat alles in de chaos onder Mao te gronde ging. Wanneer wij het dodencijfer van 64 miljoen horen en ervan uitgaan dat het grootste deel van de Gemeente van Christus tot de gedoden behoort, omdat de woede van de hel zich juist tegen de Gemeente van Jezus richt, zouden we eigenlijk weinig hoop op overlevenden kunnen hebben. Maar op grond van vele informatie en uitspraken stellen we vast dat de Gemeente van Christus vandaag nog ongeveer even groot moet zijn, Jesaja 19:18.

Op dit moment kun je zeggen dat er een opwekking in het land is. Jonge mensen komen tot het geloof in Jezus Christus. Deze twee, die zo gezegd als vertegenwoordigers van deze 4.000 bij ons kwamen, vertelden ons over hun leven. De vrouw vertelde hoe ze in 1979 uit een straf-

kamp vrijgelaten werd. Omdat ze meegeholpen had om een Nieuw Testament over te schrijven, kreeg ze 12 jaar strafkamp. Het was haar taak om iedere dag op blote voeten ijzererts te delven, zonder één onderbreking. Twaalf jaren lang, 14 uur per dag. In het huis waar we haar ontmoetten stond een oude piano. Twaalf jaar lang had ze niet gezongen." Toen de Christenen weer bij elkaar kwamen, zong ik voor hen het eerste lied dat ik nu ook voor u wil zingen. "Toen speelde ze een zong: "O God, als oog en oor 't aanbidlijk wonder vernemen van Uw werken zonder tal; der sterren pracht, het dreunen van de donder, Uw krachten heerlijkheid in gans 't helal: Dan zingt mijn ziel tot U, mijn Heer, mijn Heil; hoe groot zijt Gij!"

De wereld waarin zij leefde was een strafkamp geweest. De wezens die zij zag waren dienaars van Mao. Het leven om haar heen was leed, tranen en zware arbeid geweest en toch zong zij zo'n lied. Dat zijn die liederen zoals psalm 126. Dat zijn de mensen die kunnen zingen: "De Heere heeft grote dingen bij ons gedaan. Hij heeft ons doorgeholpen. We zijn weer bij elkaar. Ik mag mijn dierbaren weer terugzien. Ik mag weer in Zijn Gemeente zijn." Wanneer we met deze overlevenden terugzien op die 30 jaren gruwel, dan worden we stil. Dan houden we op over ons Christen-zijn te praten. Dan kunnen we slechts beschaamd erkennen: "Wat een Heere, Die de Zijnen zo doorhelpt."

Waar zijn ze, die mee zouden willen instemmen met psalm 126: "De Heere heeft grote dingen aan de Gemeente van

Christus in China gedaan?" Daarom bidden we als Gemeente in het westen: "Heere, breng terug alle gevangenen om Uws Naams wil, gelijk waterstromen in het zuiden." Waar zijn ze, die met ons en met Christus' Gemeente in China instemmen, die de overtuiging hebben vooruit te mogen zien en te zeggen: "U komt terug, O grote God." De oogstwagen rijdt door de wereld. God oogst ook in China en we willen met hen de oogst voor de eeuwigheid binnenhalen. Waar zijn de Christenen van het westen? God zou alle redenen hebben om te zeggen: "Ik laat jullie niet meer weten, wat Ik in de wereld doe. Hoe Ik Mijn volk door de hel leid; hoe Ik ze daaruit bevrijd; hoe Ik een eind maak aan hun gevangenschap; hoe Ik Mijn Rijk bouw." Hij verwaardigt ons Zijn volk te helpen. Hij stelt ons in de gelegenheid mee te bouwen aan Zijn Rijk. De hulp, die wij hen kunnen geven bestaat in de eerste en tweede plaats uit onze gevouwen handen. "Heere, U hebt grote dingen bij hen gedaan, help hen ook verder." Dan komt echter ook de vraag boven wat we kunnen doen. Zij hebben werkelijk niets.

In maart 1979 zijn we begonnen de Bijbel op matrijzen te schrijven, zodat die in het land zelf gedrukt kan worden. Officieel kan men het land niets binnenbrengen behalve in kleine hoeveelheden, als handbagage natuurlijk. We moeten hen echter in staat stellen zelf iets te doen. Dat willen ze en dat kunnen ze. We hebben hun kleine handdrukmachines bezorgd. Ze hebben papier nodig, inkt en meer zulke machines. Ze hebben ook fietsen nodig. De leider van de gemeenten, die over ongeveer 30 plaatsen in één provincie verspreid liggen, rijdt met zijn fiets

de afstand Amsterdam - Zürich (=800 KM) en bezoekt dan elk van de gemeenten. Hij heeft een goede fiets nodig. Een fiets kost 8 x het maandinkomen van een Chinese vakarbeider. Een vrouw brengt iedere zondag ongeveer 300 mensen uit verschillende huisgemeenten bij elkaar. Wij brachten kleding voor haar mee. We kochten een fiets voor haar. Kort daarna schreef ze ons: "Breng geen nieuwe dingen meer voor ons mee, alleen gebruikte. Ons hart zou eraan kunnen gaan hangen en dat willen we niet." Kennen wij deze gezindheid nog? We zien dat het hier om iets heel nieuws gaat. Ter informatie maar bovendien als terechtwijzing. Toen Jezus zei: "Geef gij hun te eten" behoorden ook zij daarbij. Toen Hij zei: "Ik was in de gevangenis en Gij hebt Mij bezocht; gij hebt mij te eten gegeven; gekleed", behoorde daar ook bij alles wat daarginds gebeurde. Alle dingen die wij zo vanzelfsprekend vinden hebben zij niet. Ze willen niets voor zichzelf, alleen maar voor de opbouw van Gods Rijk in China; en wij zijn dankbaar dat we het eenvoudig mogen doorgeven, dat we Gods gevende rechterhand mogen zijn.

Telkens ontvangen we nieuwe berichten. Blijde berichten - moeilijke berichten - maar bovendien allen staat: "De Heere heeft grote dingen bij ons gedaan." Hij zal het ook verder doen.

W.N.